11105

LAIKAS

Nr. 318

XVI M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 16 DE MAYO DE 1963

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual Nr. 689.755

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL

Franqueo Pagado Concesión Nº 4289

Tarifa Reducida Concesión Nº 4015

Sovietinej Spaudoj Pasizvalgius

SOVIETŲ SPAUDA IR JOS TIRAŽAS

(E) — Gegužės 5 d., spaudos dienos proga Maskvoje paskelbti duomenys apie sovietų spaudos tiražus. Bendras Sovietijoje leidžiamų laikraščių tiražas šiuo metu siekiąs 78 milionus egz. „Pravda", partijos organas, kasdien pasirodanti vos 4 puslapių (reta proga 6 pusl. ir daugiau) iš viso 6,7 mil. egz., o Aukšč. Sovietto organas, Chruščiovo žento Adžubėjaus redaguojamas, „Izvestijų" dienraštis turi 5,4 mil. tiražą. Dar Sovietų Sąjungoje leidžiama 1.000 žurnalų. Praėj. metais, pagal sovietinės statistikos duomenis, pasirodė 79.000 knygų, iš viso 1,25 miliardų egz .tiražu. Pastarieji skaičiai klaidina, nes į „knygų" kategoriją neabejotinai įtraukti ir įvairūs agitaciniai leidiniai, brošiūros ir tai paprastai leidžiama labai dideliais tiražais.

GEGUŽĖS 1-JĄ: VALIO URA ir DA ZDRASTVUJET

(E) — Gegušės 1-ją, pagal įprastą tvarką Lietuvos miestuose buvo organizuojami paradai, minėjimai, mitingai. Vilniaus Lenino aikštėje (b. Lukšiškių) žygiuojant suvarytiems darbininkams, moksleivijai ir kt. tribūnoje stovėjo visi svarbieji partijos, valdžios pareigūnai su A. Sniečkumi, J. Paleckiu ir M. Šumausku priešaky. Pasak Vilniaus radijo, kiekviena kolona, pražygiavusi pro tribūną, sušukdavo tai valio, tai — ura ar da zdrastvujet.

Lietuvoje liaupsintas „legendarinis" Castrò, kelti ūkio ryšiai

(E) Pagal Maskvos taktą, ir Lietuvoje, Kubos Castro viešėjimo dienomis Sovietijoje, skelbti platūs pranešimai apie viešnagę, spausdinti eilėraščiai „legndarinio didvyrio" garbei ir pan.

SOVIETINIAI VAMZDŽIAI IR KLAIPĖDOS UOSTAS

(E) — Ryšium su prieš kelias savaites vokiečių parlamento nutartu sustabdymu sovietams tiekti naftos vamzdžius (pastaruoju metu paskelbta, kad juos tieks Japonija), Vokietijoje leidžiamas „Memeler Dampfboot" (7 nr.) nurodė, kad šiuo atveju buvęs paliestas Klaipėdos uostas. Sovieai jį naudoją, gabendami į Skandinaviją sovietų ir ypatingai Galicijos naftą. Šiuo metu Švedija penktadalį naftos gauna iš sovietų ir, būtent, per Klaipėdos ir Ventspilio uostus. Ligšiol nafta į Klaipėdą gabenta vagonais ,tačiau jau ilgesnis metas, kai iš Polockio į Klaipėdą tiesiama naftos tiekimo linija (pipeline). Šioji galėtų urėti didelės reikšmės ir karo atveju, nes ja būtų tiekiamos naftos, degalų atsargos sovietiniam laivynui Baltijos jūroje.

Rusai išmėgins naujas rakietas Pacifike

Sovietų Sąjunga paskelbė savo planus, kad jie išbandys naujas rakietas Pacifike. Gali būti, kad tai bus nauji pasiruošimai paleisti į erdvę vieną moterį — kosmonautę.

Sušaudytas rusų mokslininkas

Vyriausias Sovietų teismas nuteisė savo mokslininką Oleg Penkovsky sušaudyti. Jam buvo primesta šnipinėjimas amerikiečių naudai. Tuo pačiu vienam anglui priteisė 8 metus kalėjimo už šnipinėjimus Anglijos naudai.

130 MIRTIES NUSPRENDŽIŲ SOVIETIJOJE

(E) Pagal vieno danų leikraščio apskaičiavimus nuo 1961 m gegužės iki šiol Sovietų Sąjungoje įvykdyta daugiau kaip 130 mirties nuosprendžių. Nuteistųjų miries bausmėmis 60% sudarę žydų kilmės asmenys. Tuo tarpu, AP agentūros duomenimis, jei palyginti su mirties nuosprendžiais JAV-se, jose 1962 m. paskelbti 47 mirties nuosprendžiai. Iš jų 41 asmuo buvo nuteistas už nužudymus.

PAVERGTŲJŲ SEIMAS PASVEIKINO PREZIDENTĄ DE GAULLE

(E) — Prancūzijos prezidentas de Gaulle, lankęsis Prancūzijos rytinėse provincijose, balandžio 28 d. pareiškė, kad Europos ateitį tegali užtikrinti taika laisvėje ir kad šiuo metu nelaisvės jungo prispaustos Centro ir Rytų Europos tautos taip pat sulauks apsisprendimo teisės vykdymo.

Pavergtųjų Seimas, didžiai vertindamas šį Prancūzijos Prezidento pareiškimą, pasiuntė jam ir visai prancūzu tautai sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos tauų vardu sveikinimo ir padėkos telegramą.

Prof. Z. IVINSKIS BONNOS UNIVERSITETE

(E) — Atvykęs iš Romos, žinomas istorikas prof. Zenonas Ivinskis nuo š. m. gegužės mėn. pradžios dėsto, svečio profesoriaus teisėmis, Lietuvos istorijos kursą Bonnos universiteo filosofijos fakultete.

MIRĖ Dr. J. LEIMONAS

(E) — Gegužės 4 d. Bostone, JAV, mirė ekonomistas, visuomenės veikėjas dr. Juozas Leimonas. Gimęs 1900 m. Marijampolės apskr., velionis vid. mokslus išėjo Rusijoje, dalyvavo savanoriu Lietuvos nepriklauomybės kovose, Šveicarijoje baigė ekonominius ir politinius mokslus. Lietuvoje nuo 1928 m. dirbo finansų ministerijoje, buvo Katalikų veikimo centro direktorius. Pirmuoju bolševikmečiu kalintas Kauno kalėjime, 1941—1944 dirbo kooperacijos srity.

Nuo 1919 m. dirbo ateitininkų ir pavasarininkų tarpe ,nuo 1928 ligi 1940 m. bolševikų okupacijos vadovavo „Pavasario" federacijai. Dirbo ir kitose organizacijose. Tremtyje, Vokietijoe, 1945—46 m. pirmininkavo Lietuvių s-gai britų zonoje, aktyviai prisidėjo prie Pasaulio Liet. Bendruomenės įkūrimo. JAV, Bostone mieste ,reiškėsi ir visuomenės veikloje, nuo 1951 m. redagavo „Vyties" žurvėje klausimai.

PAS MUS, ARGENTINOJE

ARGENTINOS LIETUVVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLA

Valdyba sudarė pusės metų darbo planą, kuriame įeina tragiškųjų Birželio įvykių paminėjimas birželio 16 d., Lietuvių Tautos Šventė rugsėjo 8 d. ir Lietuvių Kariuomenės Šventė — lapkričio 23 d.

Tuo reikalu Liet. B-nės Valdyba buvo sušaukusi lietuviškų organizacijų jaunimo pasitarimą gegužės 4 d. Argentinos lietuvių jaunimas parodė noro bendradarbiauti su Lietuvių Bendruomene, tiktai nebuvo galima dar prieiti prie konkrečios formos, prie vienos Sąjungos sudarymo dėl nuomuonių skirtumų. Pasitarimai vyks toliau birželio 1 d.

Šalia jaunimo suartinimo Liet. Bendruomenė kviečia visų lietuviškų draugijų atstovus į bendrą pasitarimą, kuris įvyks gegužės mėn. 18 d., 18 val., Lietuvių parapijos patalpose. Tokiu būdu gal bus prieita prie vieningos darbuotės tarp lietuviškų draugijų, kurios jau yra susijungusios ALOS Taryboje ,ir kurios privalėtų bendradarbiauti su Lietuvių Bendruomene, kuri apjungia visą lietuvių koloniją.

„RAMBYNAS" TELEVIZIJOJE

Š. m. gegužės 6. d. per TV kanalą 11 programoje „FIESTA" gražiai pasirodė „Rambyno" ansamblis. Jo rinktiniai šokiai, kaip visuomet kruopščiai paruošti p. Lidijos Petravičienės, šį kartą šalia akord. L. Rudėno buvo palydėti dar programoje pastoviai grojančio orkestro. Tai sudarė mūsų publikai neįprastą naujenybę.

Programoje kaip lietuvių grupės pranešėja atskirai pasirodė mok. Z. Vanagaitė aiškiu ir skambiu lietuvišku tarimu. Karts nuo karto ekrano fone matėsi graži lietuvių grupė, susirinkusi televizijos studijoje pasižiūrėti programos „iš arčiau".

Pažymėtina, kad minėtos programos baleto šokėjų tarpe randasi ir viena lietuvaitė, bei orkestro pianistas yra p. **Izaokas Bankas**, kuris pažadėjo dalyvauti „Rambyno" ruošiamame Joninių vakare, kuris įvyks š. m. birželio 22 d., Lietuvių salėje.

ARGENTINOS LAIKINOJI VALDŽIA PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Visos trys pajėgos: žemės, jūros ir oro kariuomenių vadai kartu su laikinos vyriausybės prezidentu susirinkę išleido dekretą prieš komunizmo veiklą, kuriame pramatyta griežtai bausti visus, kurie veikia subversiviniai: argentiniečiams bus atimamos teisės užimti atsakingas vietas įstaigose, atimta rinkimų — balsavimo teisė. Gi užsieniečiai bus baudžiami piniginė bauda arba net kalėjimu, bei ištrėmimu į kilmės kraštą.

PRODUKTINGAS ALOST SUSIRINKIMAS

Š. m. balandžio mėn. 26 d. Lietuvių parapijos patalpose įvyko ALOS Tarybos posėdis, kuriame buvo pateikta Vasario 16-tos paminėjimo apyskaita. Iš viso pajamų turėta 8.944,50 pezų, o išlaidų 3.435. Beto buvo padaryta kitos išlaidos už 615 pezų ir aukomis gauta 200 pezų. Galutinoje sąskaitoje gryno pelno liko 5.094 pezai. Tarybos nariai nutarė visą pelną palikti kasoje ir vėliau pervesti susidariusiam Kultūros Fondui.

Toliau buvo svarstytas **Kultūros Fondo** klausimas. Buvo pasisakyta, kad jis reikalingas ir kad sekančiame ALOS Tarybos posėdyje bus priimtas su išdirbtu statuto projektu. Paštu buvo gauta pirmoji auka — 1000 pezų iš **Leonardo Sruogos.**

Dėl **Gen. T. Daukanto** palaikų perkėlimo buvo nutarta pradėti aukų vajų Š. Amerikoje per poną **Kuzinį** Los Angeles ir **Dr. Sungailą**, Pasaulio Liet. B-nės pirmininką Kanadoje.

Dabar Gen. T. Daukanto iždė yra iš viso 9.969 pezai, kuriuos saugoja ALOST kasininkas.

Inž. St. Babronis davė trumpą apžvalgą iš praėjusio **II P. A.** Liet. Kongreso Montevideo, įvertindamas urugvajiečių lietuvių pavyzdingą suorganizavimą ir iškeldamas padarytus žygius, išgarsinant Lietuvos vardą per radiją, spaudą ir Televiziją.

Sekantis ALOS Tarybos posėdis įvyks š. m. gegužės mėn. 24 d. Lietuvių Centro patalpose. Susirinkimo pirmuoju punktu eis Kultūros Fondo statuto priėmimas.

ARGENTINOS LIETUVAITĖ APDOVANOTA AUKSO MEDALIU

Vokiečių Kultūriniame Institute yra skiriama aukščiausia premija — aukso medalis **„Premio Dr. Gregorio Arroz Alfaro"**. Laike keturių metų ši premija nebuvo niekam skirta, nes stokojo kandidato su tokiomis aukštomis kvalifikacijomis.

Bet šiemet gegužės 8 d. toji premija atiteko **Marijai Čikštaitei.** Premija buvo įteikta Instituto „Aula Magna" salėje. Šitas faktas įrodo, kad lietuvių vaikai, gimę Argentinoje yra gabūs ir darbštūs, tuomi kelia visų lietuvių vardą.

Pažymėtina, kad premiją knygomis gavo nauja daktarė Danutė Ginterytė. kuri dabar apsigyveno Villa Lugano.

Nauja Radijo stotis pradės veikti šio mėnesio 24 dieną

Nauja radijo stotis randasi San Fernando, yra RCA Victor ekipas su 110 kilovatų stiprumo. Nauja stotis pasižymės savo garsų aiškumu ir stiprumu ir bus galima girdėti visoje Argentinoje. Turės du tinklus vidutinių bangų ir vieną šaką krašto viduriui.

Okupuotoje LIETUVOJE

Teisman Traukiami Kunigai

Religiniai simboliai prilyginti šaunamiems ginklams

Lietuvos komunistų dvisavaitinis iliustruotas žurnalas „Švyturys", leidžiamas Vilniuj, 1963 m. kovo 15 d. paskelbė ,kad netrukus bus teisiami kun. Antanas Šeškevičius, Eufrozinija Kolesnikova, Elena Dulko ir kiti asmens, tarp kurių dar minimas lietuvis kunigas Jonas Danyla. Jie visi kaltinami už spekuliaciją religinio kulto dalykais, kuriuos jie siųsdavę iš Lietuvos, padėję siųsti ir platinti tarp tikinčiųjų ir ištremtųjų Sovietų Sąjungos gyventojų Sibire, Altajaus krašte, Kirgizijoj ir kitur. Nors iliustruoto straipsnio „Kryžiaus žygis artimo kišenėj" nežinomas autorius nadojasi teismo tardymo medžiaga ir kai ką iškreipia, tačiau iš straipsnio aišku, kad tikinčiųjų padėtis Sovietų Sąjungoj nevienu atžvilgiu panaši į tą, kuri buvo senojoj Romos imperijoj.

Iš minėto straipsio žurnale matyti, kad svarbiausia bylos kaltinamasis, lietuvis kunigas Ant. Šeškevičius, yra apaštalas, kuris Gerosios Naujienos vilti stengėsi skleisti taro plačiosios Rusijos išblaškytu Azijoj katalikų. Jis yra jėzuitų kunigas, gimęs 1914 m., Lietuvoj, įstojęs į jėzuitų ordiną 1934 m. Atlikęs noviciatą Pagryžuvio vienuolyne (Lietuvoj) ir aukštuosius mokslus išėjęs Austrijoj. 1944 m. jis grįžo į Lietuvą, pradėjo pastoracijos darbą Šiauliuose, čia tarp lietuvių jaunimo buvo sudaręs „Jėzaus Širdies garbės sargybos" broliją, kurią sovietinis laikraštis vadina slapta antisovietine, organizacija. Už šitą pastoracinį darbą 1949 m. NKVD kun. A. Šeškevičių ištrėmė į koncentracijos stovyklą Sibire. Per „atodrėkį" 1956 m. Jis buvo paleistas grįžti į Lietuvą. Tačiau prisiminęs, kokį vargą kenčia komunistų ištremtieji Azijos sritvse ,jis nutarė laisvu noru išvykti pas tuos tikėjimo brolius į Altajaus kraštą.

Apsigyvenęs Slavgorodo miestе ir pamatęs, kad tikintieji neturi jiems brangių krikščioniškų simbolių — kryželių, medalikėlių, paveikslėlių, statulėlių, — jis stengėsi jais aprūpinti žmones, prašydamas jų atsiųsti iš Lietuvos. Šiuo tikslu jis buvo susirišęs su tikinčia ruse Eufr. Kolesnikova ir gude Elena Dulko, gyvenančiomis Vilniuje, ir kunigu jėzuitu J. Danyla, gyvenančiu Jėzne. Kai kun. A. Šeškevičiaus religinę tarnybą komunistai pradėjo persekioti Altajuj, jis persikėlė į Kirgizijos Kanto miestą. Čia jis dirbo cukraus fabrike ir aptarnavo tikinčiuosius panašiu būdu kaip Altajuj. Apie tą jo tarnybą sovietinis laikraštis rašo: „Pripažindamas dangiškąją vyresnybę, Šeškevičius nesiskaitė su žemiškąja valdžia. Religines apeigas jis paparastai atlikdavo darbo metu, versdamas tikinčiuosius nuolatos daryti „pravaikštas". Tai reiškia, kad tikintieji brangindavo to kunigo patarnavimus ir mielai lankydavo jo laikomas šv. mišias ir sakomus pamokslėlius. Jis, matyti, turėjo nemažą autoritetą ir tarp jaunimo. Komunistinis žurnalas dideliu kun. A. Šeškevičiaus nusikaltimu laiko tai, kad jo patarimu Kolesnikovos duktė Liudmila išstojo iš Kanto miesto komunistinio jaunimo (Komsomolo) organizacijos. Susekę kunigo religinę veiklą Kanto cukraus fabrike, komunistai 1961 m. suruošė kun. A. Šeškevičiui parodomąjį teismą, kuris nutarė ištremti apaštalą iš to rajono ribų. Tada kunigas persikėlė į Ošos srities Tauridės rajoną ir toliau apaštalavo. Bet ir čia jo religinę veiklą komunistai susekė ir pagaliau policija nutarė suimti.

Po to prasidėjo didelis tardymas. To pasėkoje kun. A. Šeškevičius buvo apkaltintas organizatorium spekuliacijos, nes buvę konstatuota, kad už parduotas tikintiems devocionalijas jis pinigus slaptai siųsdavęs į Lietuvą, kad čia būtų parūpinta kryželių ,medalikėlių, rožančių, kuriuos sovietinė valdžia Lietuvoj viešai pardavinėti draudžia. Kad kun. A. Šeškevičiaus veikla atrodytų nusikalstama ir griaunanti sovietinį režimų, „Švyturio" žurnalas išspausdino foto nuotrauką, kurioj matyti policijos konfiskuoti ir sumesti į krepšį mediniai ir metaliniai krucifiksai ir mažytės statulėlės. Iš pridėto fotografinio sąrašo daiktų, kurie viename siuntiny buvę siunčiami į Altajaus kraštą kun. A. Šeškevičiaus nurodymu, matyti ir kiti sovietiniam režimui pavojingi daiktai: paveikslėliai, maži metaliniai kryželiai, medalikėliai, rožantėliai, retežėliai. Kur bent šiek tiek pagerbiama žmonių sąžinė ,ten valdžia į tokius simbolius nekreiptų nė dėmesio, bet Sovietų Sąjungoj už juos keliamos baudžiamosios bylos, kaip už slaptą spekuliaciją šaunamais ginklais.

Sovietinis žurnalas rašo ir apie didelį pelną už minėtus simbolius. Tam įrodyti jis sako, kad devocionalijų pardavėjai už siuntinį likdavę 90 rublių pelno sena valiuta (dabartine valiuta tai sudarytų 90 kapeikų ,arba oficialiu sovietiniu dolerio kursu — 1 dol.). Jei būtų galima tikėti komunistinio žurnalo kaltinimais, tai kun. A. Šeškevičius persiuntęs kun. J. Danylai apie 200 tūkstančių rublių (dabartine valiuta tai sudarytų apie 2.000 rublių). Šitaip atrodytų ta „didelė" spekuliacija, kuri vargiai padengtų devocionalijų pagaminimo ir persiuntimo išlaidas. Bet už tai „pažangiausios ir turtingiausios" šalies žurnalas grąsindamas rašo: „Šeškevičius, Kolesnikova, Dulko ir jų bendrai netrukus stos prieš teismą. Tiesa, jie visi staigiai susirgo sunkia liga — atminties susilpnėjimu. Bet vis nauji ir nauji jų nusikaltimų įrodymai, vis nauji ir nauji tų tamsių darbelių liudininkai, reikia tikėtis, padės jiems prisiminti tai,, ką jie taip atkakliai stengiasi užmiršti."

Šitaip okupuotoje Lietuvoje vykdoma sąžinės ir religinio kulto laisvė, kurią garantuoja „pažangiausia pasauly" sovietinė konstitucija. ELI

VIENAS SUSIRINKĘS 100.000 DOLERIŲ

Keli žodžiai apie lietuvybės apaštalą kun. B. Sugintą

Amerikoje yra vienas plačiai žinomas lietuvis kunigas, kuris nei veikėjauja, nei garsinasi vienokiais ar kitokiais būdais, bet tik tyliai, kruopščiai dirba nepaprastą reikšmingą darbą — renka aukas ir tai ne bažnyčiomis statyti kur tai Indijoje, bet grynai išlaikyti lietuviškiems mokslo židiniams. Jo surinktos aukos plaukia Vasario 16-sios gimnazijai Vokietijoje, Saleziečių gimnazijai Italijoje, Punsko lietuvių gimnazijai Lenkijoje ir keturioms vargo mokykloms Vokietijoje.

Pereitų metų gruodžio 8 d. jis turėjo surinkęs nuo 1952 m. rugsėjo mėn. 100.693 dolerius. toks užkietėjęs žemaitis, kaip Tokį darbą tegalėjo padaryti tik kun. B. Sugintas, kuriam lietuviški reikalai ir rūpesčiai sudaro jo gyvenimo turinį. Lengvai toji suma nesuplaukė: jis turėjo daug žmonių apeiti, aplankyti, prašyti, daugiausiai išprašant po vieną dolerį. Iš tos sumos Vasario 16 gimnazijai surinkta 76.673 dol. Saleziečių gimnazijai 21.373 dol. Punsko gimnazijai 1.040 dol., ir keturioms lietuvių mokykloms Vokietijoje 1.560 dol.

Šiame darbe jo suorganizuota 100 rėmėjų, kurie beveik visi gyvena Čikagoje. Jis juos visus aplanko kartą į mėnesį, pas kitus užeidamas net po kelis kartus, nes yra tokių, kurie savo įsipareigojimų neištesi, ir todėl jam tenka dairytis naujų aukotojų ir rėmėjų.

Sausio 3 d. jis atšventė savo 68-ji gimtadieni ir jaučiasi gerokai pavargęs, tačiau sau pavaduotojo šiame darbe vis nesuranda. Atrodo, kad jam lengviau buvo surinkti 100.000 dolerių, negu surasti savo vietoje naują tokį idealistą.

KITI APIE MUS

APIE LIETUVIUS DAILININKUS MASKVOJE

(E) Maskvoje įvykusiame dailininkų suvažiavime Lietuvos dail. S-gos valdybos pirm. J. Kuzminskis nurodė į lietuvių dailininkų pasiekimus (plg. „Tiesa", 91 nr. bal. 17). Pernai Vilniuje buvę suruošta 20 dailės parodų. Užsienyje lietuviškoji knyga vertinama,, pvz. Leipcige V. Jurkūno iliustruoti „Metai" gavę sidabro medalį. Lietuviai dailininkai kilimai dalyvauja tekstilės fabrikų gamyboje — Lentvario įmonės kilimai esą žinomi ne tik Sovietijoje, bet ir užsieny. Lietuvoje plačiau naudojamos kilnojamos parodos, gauti parodoms vežioti du vagonai — su jais vežiojamos ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų parodos aplankiusios 72 stotis. Meną propaguojant aktyviai pasireiškianti televizijos studija — per metus duodanti 60180 laidų meno klausimais. Jei menas propaguojamas, tai svarbiausia dėl to, pabrėžė Kuzminskis, kad siekiama stiprinti vad. internacionalizmą, tautų draugystę, tad vykdomi partijos nurodymai. Jau pirmaisiais pokario metais suskubta Vilniaus dailės muziejuje įrengti Tretjakovo galerijos filialą ir nuolatinę rusų bei sovietinio meno parodą.

SIŪLO PASIMOKYTI IŠ LIETUVIŲ

Niekuomet lenkai nepasižymėjo dosnumu lietuviams — net ir pagyrimais, kurie paprastai nieko nekainuoja. Bet, kaip sakoma, nėra taisyklių be išimčių. Viena tokia reta išimtis pastebėta ir lenkų Londono dienraštyje „Dziennik Polski", kuris savo kovo 4 d. laidoj, skyriuje „Laiškai Redakcijai", išsispausdino šitokį savo skaitytojo laiškelį antrašte „Kad taip lenkai"...

Gerb. Pone Redaktoriau!

Žinojau, kad lietuviai turi daug gerų savybių, bet dabar mano pasigėrėjimas jais neapsakomai (niepomiernie) paūgėjo, kai sužinojau iš „Dziennik", kad Lietuvos nepriklausomybės minėjime nebuvo kalbų. Kad tai taip lenkai galėtų to išmokti iš savo giminaičių (pobratymcow)!

Su pagarba **Bronislaw Dygat**
Richmond, Surrey.

Minėtas minėjimas įvyko Londone, Lietuvių Namuose, draugiško subuvimo (Cocktails) kitataučiams forma. **Vieton prakalbų svečiams išdalyta trumpi lapeliai su pažymėjimu, kas atsitiko Lietuvoje pereitais metais. Tas turėjo gal net geresnių pasekmių negu ilgos kalbos, nes tame pat „Dziennik Polski" išspausdintas ilgas (trijų kolonų) straipsnis „Lietuva šiandien ir rytoj", paremtas žiniomis iš tų pat lapelių.**

Dzūkas
„E. L."

LIETUVIAI visame Pasaulyje

LIETUVIAI DAILININKAI AUSTRALIJOJE

(E) „Mūsų Pastogės" pranešimu, neseniai Australijoje išleistoje knygoje „Contemporary Drawing" reproduktuoti dviejų lietuvių dailininkų piešiniai: E. Kubbos „Dark Declamtion" ir H. Šalkausko „Messinger Arriving". Kitame leidiny —„Sculpture" — paskelbti lietuvių V. Jomanto ir T. Zikaro darbai. Australijos gausiai iliustruoto, kas 3 mėn. pasirodančio literatūros žurnalo „Meanjin Quaterly" kai kuriuos numerius pavesta iliustruoti lietuviams dailininkam H. Šalkauskui ir E. Kubbai. 1964 m. kovo mėn. Sydnėjuje rengiama trečioji dail. Henriko Šalkausko darbų paroda.

MINĖTA Kun. P. BUTKAUS SUKAKTIS

(E) Balandžio 21 d. Sydnėjuje iškilmingai paminėta kun. Petro Butkaus 25 d. kunigystės sukaktis. Jubilatas susilaukė visos eilės sveikinimų, meninėje dalyje pasirodė „Dainos" choras ir solistė G. Vasiliauskienė.

TRYS LIETUVIAI KUNIGAI POPIEŽIAUS PAKELTI Į PRELATUS

(E) Trys lietuviai kunigai, gyveną Romoje — šv. Kazimiero Kolegijos rek. kun. Z. Ignatavičius, Kolegijos dvasios vadas kun. Vy. Balčiūnas ir PLB Romos Lieuvių Bendruomenės pirm. ir ilgametis ELTOS italų kalba (ELTA-PRESS) redaktorius, kun. Vincas Mincevičius balandžio mėn. Popiežiaus Jono XXIII-jo pakelti į prelatus.

KANADOS LIETUVIAI

Pagal paskelbtus gyventojų 1961 metais buvo 27,629 lietuviai, 1951 meų surašymo duomenys rodė, kad lietuvių tesama 16.223. Per paskutinįjį dešimtmetį lietuvių skaičius taip smarkiai padidėjo dėl to, kad buvo įsileista karo pabėgėlių.

Daugiausia lietuvių gyvena Ontario provincijoje — 16.200, antroj vietoj eine Quebeck — 5,883.

ĮVERTINTI TEATRŲ SPEKTAKLIAI

(E) K. Stanislavskio 110 gimimo metinėms pažymėti Lietuvoje buvo surengta visų 9 profesionalių teatrų geriausių spektaklių apžiūra. Geriausias pripažinti septyni teatrų pastatymai: K. Sajos "Nerimas", pastatytas valst. akad. dramos teatre Vilniuje, V. Majakovskio "Blakė", past. Vilniaus rusų teatre, JAV dramaturgo A. Milerio „Visi mano sūnūs", Kauno dramos teatre, čekų dramaturgo P. Karvašo „Siaubo naktis", past. Panevėžio dramos teatre, I. Štoko „Velnių malūnas" (Kauno lėlių teatras), N. A. Rimskio-Korsakovo "Mozarta ir Salieri" (Vals. akad. operos ir baleto teatras) ir K. Listovo operėtė „Sevastopolio valsas" (Kauno muzik teatras). Visi šie spektakliai balandžio 20—25 dd. rodyti Vilniuje.

VALANDĖLĖS LIETUVIŠKOS RADIJO

ARGENTINOJE

„LIETUVOS AIDAI" transliuojama trečiadieniais 18.30 val. per Radio Antartida. Direktorius — Zef. Juknevičius, Reikalų vedėjas — Karolis Misiūnas (Mendoza 2220, Avellaneda). Priima skelbimus Pijus Gudelevičius.

URUGVAJUJE:

„LITUANIA EN EL URUGUAY", transliuojama šeštadieniais nuo 20 iki 21 val. per Radio Independencia CX50, Montevideo. Direktorius — Juozas Vaštakas.

TĖVŲ JĖZUITŲ Radio Valandėlė, duodama sekmadieniais nuo 8.15 iki 8.45 per Radio Sarandi C X 8, Montevideo.

ITALIJA:

ROMA — ITALIA transliuojama kasdien nuo 20.50 val. iki 21.10 val. vidurio Europos laiku (4 val. skirtumu) 41,15 ir 50,34 metrų bangomis. Vedėjas — Dr. J. Gailius.

ISPANIJA

Madrido Lietuviška Valandėlė.

Mokslas + Menas + Literatūra

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PRINCIPAI

1. Kas yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė?

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės idėja iškelta Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir jos principai yra nusakyti Lietuvių Cartoje: „Tauta yra prigimtoji žmonių Bendruomenė. Niekas negali būti prievartaujamas savo ryšį su tautine bendruomene nutraukti. **Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Bendruomenę.**

Taigi, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra ne kas kitas, kaip lietuvių tautos dalis išeivijoje, ir ji yra mūsų tautinės tautinės sąmonės ir tautinės valios išraiška organizaciniu pavidalu. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra vienalytė ir visuotina, todėl ją negalima laikyti organizacija tikra ta žodžio prasme. Į Lietuvių Bendruomenę neįstojame, taip kaip iš jos ir neišstojame. Lietuvių Bendruomenėje mes gimstame ir kiekvienas lietuvis, nežiūrint ar jis būtų gimęs Lietuvoje, ar čia išeivijoje, yra Lietuviu Bendruomenės narys. Kaip tauta ,taip ir Lietuvių Bendruomenė, kaip kompaktinė tautos dalis, yra pagrįsta ant atskiro individo ,nes yra pati tobuliausia ir demokratiškiausia organizacine struktūra. Tačiau, formuojant Lietuvių Bendruomenės vadovaujančiuosius organus, kaip antai Krašto Tarybas, jau veikiančios lietuviškos organizacijos gali siųsti savo atstovus ,tokiu būdu visuotinai aktyviai įsijungdamos į Lietuvių Bendruomenę.

2. Lietuvio Solidarumo Auka

Lietuvių Cartos 11 paragrafas sako: Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė, Lietuvis ūgdė tautinį solidarumą. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklan kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą." Šis solidarumo įnašas, tačiau, neturi būti sąlyga priklausyti Lietuvių Bendruomenei, nes jai mes priklausome visi savo prigimtimi. Tuose kraštuose ,tačiau, kur organizacijų registravimas yra privalomas, šis solidarumo mokestis gali būti nurodytas ,kaip „nario mokestis". Atidavęs solidarumo auką lietuvis yra aktyvus Lietuvių Bendruomenės narys, o jo neįnešęs gali būti laikomas pasyviu Lietuvių Bendruomenės nariu.

3. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės plotmė

Kaip tauta, taip ir tautinė Lietuvių Bendruomenė, kaip tautos dalis, jungia lietuvius išeivijoje visu gyvenimo plotu, o ne kuriuo atskiru tikslu. Taipgi, ir jos darbo laukas nera ir negali būti ribotas. Tiesa, lietuviškoje išeivijoje mes turime daug įvairių organizacijų ,turinčių vienokį ar kitokį specifinį tikslą. **Lietuvių Bendruomenė negali ir ne mano šias organizacijas kontroliuoti ar valdyti.** Tačiau, visos lietuviškos ir politinį partijos automatiškai įeina į Lietuvių Bendruomenę, kaip lietuvių junginiai, nes mus visus, kaip lietuvius įjungia bendra prigimtis ir bendras tautinis — moralinis ryšys. Reikalui iškilus, Lietuvių Bendruomenės organai (Valdyba ar Krašto Taryba) gali pavesti betkuriai organizacijai ar jų junginiui atlikti tam tikrus specifinius uždavinius, kitu būdu suteikiant mandatą veikti Lietuvių Bendruomenės vardu. Tačiau, Lietuvių Bendruomenė, kaip visuma, negali, įeiti į bet kokius junginius su lietuviškomis organizacijomis ar politinėmis partijomis, taip kaip visuma negali jungtis su savo pačios dalimi.

4. Lietuvių Bendruomenė atstovauja visą lietuvišką išeiviją

Faktas, kad kiekvienas lietuvis turi teisę balsuoti ir būti renkamas į Lietuvių Bendruomenės organus, jau ir padaro pačią Lietuvių Bendruomenę visuotiną .Taigi ir Lietuvių Bendruomenės vykdomieji organai (Valdybos, Kraštu Tarybos) yra pačių kompetetingi kalbėti ir veikti visų lietuvių vardu savo atstovavimo ribose: Lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdyba — savo apylinkėje, Krašto Valdyba ir Taryba — savo krašte ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba — visame pasalyje, kur tik yra susitelkusių lietuvių. Tik šitaip mes galime suprasti Pasaulio Lietuvių Bendruomnę, tokios mes jos norime ir tik tokia ji teikia vilties ateičiai. Tuose kraštuose, kur Lietuvių Bendruomenės idėja buvo tinkamai suprasta ir įgyvendinta, visas lietuviškas darbas yra dirbamas vadovaujant Lietuvių Bendruomenės organų ir nėra jokių nesusipratimų bei paralelizmų. Todėl, kiekvieno lietuvio pareiga yra įsijungti į aktyviausias Lietuvių Bendruomenės eiles. Kas laikosi šalia Lietuvių Bendruomenės. nusikalsta savo tautai, nes tik tvirtoje ir vieningoje Lietuvių Bendruomenės veikloje mes galime tikėtis perduoti savo tėvų kalbą ir tautinį susipratimą priaugančioms kartoms, kad tokių būdu išliktume gyvi amžiams.

Dr. J. Sungaila
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Pirmininkas

MŪSŲ ŽEMIŠKOSIOS MOTINOS

Motinos rūpesčiai vaikams augant.

Visi turėjome Motinas, kai kurie ir šiandien turime, motinos mums buvo ir yra didžiausia širdies ramintoja, paguoda. Motinos dėjo ir deda savo visas pastangas, jausmus vien savo sūnų dukrų naudai ir jų globai. Motina visada yra šeimos globėja, gynėja varge, nelaimėje ar nuliūdime. Jos visi rūpesčiai vaikų auklėjimui: jos per naktis nemiegojo, vaikus rūpestingai saugojo, kad jiems ko netrūktų, kad nebūtų šalta, kad saldžiai ir patogiai miegotų. Motinos nepraranda meilės ir į suaugusius savo sūnus ar dukras, jos rūpinasi visais kolei negailestingoje mirtis nuo savo vaikų ją atplėšia. Jos trokšta, kad sūnus ar dukra būtų išauklėta protiniai ir dvasiniai. nedavalgiusios, kad ir būdamos varge, skiria savo paskutinius duonos kąsnius savo vaikams.

Motinos meilė, turėjo ir turi būti nepamirštama mūsų iki mirties. Motinų gailestingumas, nuoširdumas ir meilė yra nesuprantama, ir nevisi tinkamai tai įvertiname.

Lietuvos Vargo Mokykla, kurioje lietuvė motina mokino savo vaikus lietuviškai skaityti, rašyti ir Tėvynę mylėti.

Mums išvažiuojant, atsisveikinant motinos-tėvai laimino mus, prašė Dievo palaimos, pasisekimo kelionėje ir laimės svetimame krašte. Jos prašė savo sūnų

(Nukelta į 4 puslapį)

MILŽINIŠKI ŽMOGAUS KURINIAI

Jau nuo tų neatmenamų laikų, kai primityvus žmogus pirmą kartą pastebėjo atsitiktinai rastos ugnies naudingumą ir jos vertę ,ir išmoko ją vartoti savo kasdeniniuose reikaluose, iki mūsų dienų, vis stengiasi išgalvoti įvairius įrankius, mašinas ir juos pritaikyti moderniųjų laikų žmogaus gyvenimo patogumams. Ypatingai paskutinįais dešimtmečiais, remdamasi iki šiol padaryta pažanga, žmonija pradėjo žengti priekin milžiniškais žingsniais veik visose srityse. Architektūra įgauna naujus pagrindus, formas ir tai kas anksčiau, dar visai nesenai, atrodė neįmanoma, šiandien jau yra apčiuopama realybė. Medicina paskutiniais laikais padarė tiek pažangos kiek nebuvo progresavusi per visą savo egzistavimą ir nors tiesa, kad dar vra daug neišspręstų klausimų, bet turime pagrindo tikėti, kad netolimoje ateityje bus surasti atsakymai net tokioms žmonijos rykštėms kaip vėžys, širdies ligos ir kt., kurios tiek gyvybių pareikalauja dabartyje.

1. Erdvės nugalėjimas

Ypatingai smarkiai pasistūmėjo žmogus stengdamasis pasiekti kitus, dar nežinomus pasaulius ir planetas. Ši erdvių technologija yra dar labai jaunutė, todėl ir pasiekti laimėjimai tiesiog verčia stebėtis. Juk dar taip nesenai mažai kas tikėjo, kad vieną dieną žmogus pakils nuo žemės ir skrajos oru kaip daro plunksnuotieji gyvūnai. Tačiau šiandien žmogus jau sukasi aplink pačią žemę erdvės skliautuose. Jau spėjome susigyventi su mintimi, kad erdvė nėra ta nepasiekiama ir beribė tuštuma, o tik Visatos jūra, kurioje nardo įvairaus dydžio žmogaus pagaminti laivai ir satelitai. Šiandien visi su pasitikėjimu laukiame dienos kada žmogus pirmą kartą istorijoje nusileis ant mėnulio ir kitų dangaus kūnų paviršiaus. Bet palikime dar neištirtą erdvę ir eikime prie žemėje žmogaus daromų nuostabių dalykų.

2. Montblano tunelis

Praeitais metais rugpiūčio 14 d. Prancūzijos ir Italijos darbininkai susitiko 11,5 km. ilgio tunelyje iškastame po Montblanu, kurio centras randasi 1828 mt. po gryna Alpių uola. Jis kainavo beveik keturis metus darbo, 12 gyvybių įvykus įvarioms darbo nelaimėms ir virš 200 milionų frankų. Bus labai naudingas automobilių susisiekimui tarp kelių Europos kraštų, nes vasaros metu Alpes galima automobiliu lengvai pervažiuoti (yra nutiesti geri keliai), tačiau atėjus žiemai šis judėjimas tampa smarkiai suvaržytas, nes tuos kelius taip užkloja sniegas, kad būna neįmanoma pravažiuoti. Automobilių judėjimas tarp Italijos, Prancūzijos, Anglijos, Šveicarijos ir kitų kraštų žiemą lieka lygus nuliui ,išskyrus pervežant autus traukiniais, arba darant didelę alkūnę ,aplenkiant Alpes per Prancūzijos Rivierą. Taip yra dabar, bet 1964 m. sunkvežimiai, autobusai ir lengvosios automašinos galės patogiai ir lengvai pervažiuoti Alpių kalnyną pasinaudodami minėtu tuneliu. Taip bus sutaupoma daug laiko, vargo ir kelio. Pavyzdžiui dabar Turiną nuo Ženevos skiria 955 km., o važiuojant tuneliu liks tik už 225 km. vienas nuo kito.

Kai šis požeminis kelias bus galutinai baigtas ,turės dvigubą važiavimo taką ir iš abiejų šonų po siaurą šaligatvį, o kad išvengus tunelio užblokavimo kokiai katastrofai įvykus — kas trys šimtai metrų bus įrengti praplatinimai, kuriuose galės laisvai tilpti didelis sunkvežimis su savo priekaba. Spėjama, kad per vienus metus tuneliu pravažiuosią 440.000 įvairaus tipo automašinų. Kiekvienas jų galės nuvažiuoti per 15 min. tiek kelio tiek dabar nuvažiuoja per visą lieną.

3. Australijos Snowy dykuma virs derlingais laukais.

Kitas milžiniškų proporcijų ir labai ambicingas inžinerijos planas bus įvykdytas Australijoje netoli Sydnėjaus. Tai Snowy kalnų upės vagos nukreipimas visiškai priešinga krytimi. Dabar šios upės vanduo suteka Tasmanijos jūron, galima sakyti, neduodamas jokios naudos, nes teka per tokias sritis, kuriose yra drėgna ir dažnai lyja. Šiuo projektu norima Snowy kalnų ir to paties vardo upės vandens srautą nukreipti į dykumą, kad ši dabar išdegusi žemė virstų derlingomis lankomis gyvulininkystei ir žemdirbystei ir tuo, pačiu vanduo gamintų elektros energiją Manoma, kad galės pagaminti 2,5 mil. kilovatų elektros srovės. Pagal šį projektą, reikės pastatyti devynis pagrindinius tvenkinius ir dar kelis mažesnius, dešimtį elektros jėgainių, 160 km. ilgio tunelių ir 130 km. vandentiekių. Praeitą pavasarį jau buvo užbaigta pusė projektuotų darbų, daug anksčiau negu buvo numatyta. Milžinišką Eucumbene tvenkinį pastatė per du metus, vietoj keturių kaip sutartyje buvo pasirašyta. šis tvenkinys sutelkė dirbtiną ežerą, kuriame yra devynis kartus daugiau vandens negu pačioje Sydnėjaus įlankoje. Iš ežero eina 23 km. ilgio tunelis, iš vidaus turįs veik septynis metrus diametro. O viena pastatyta elektros jėgainė randasi net 265 mt. po žeme.

Snowy projektą tikimasi baigti 1975 metais. Jis kainuos apie £ 400 mil. svarų sterlingų. Tai baisi suma, bet užtai permainys iš pagrindų šią sukepusią ir išdžiūvusią Australijos dalį ir pavers derlingais laukais.

4. Tilto — tunelio kombinacija

JAV, Chesapeake įlankoje statoma tilto ir tunelio kombinacija. Tikimasi baigti ateinančiais metais. Jis turės 28 km. ilgio. Statoma tokioj vietoj, kurią galima vadinti jau atvira jūra ir kur siaučia didelės vilnys apgaulingos srovės ir net uraganai. Kad tiltą būtų galima sukombinuoti su dviem tuneliais reikėjo pastatyti keturias dirbtinas salas,

(Nukelta į 4 puslapį)

SEKMADIENIO RIMČIAI

MARIJA – GAILESTINGUMO MOTINA

Gegužės mėnesį lietuviai nuo senovės laikų skyrė Dievo Motinos garbei, giedojo giesmes ir pavasario gėlėmis puošė jos altorius ir paveikslus. Lietuviai yra taip suaugę su Dievo Motina, kaip vaikai su savo motina. Neveltui Pop. Pijus X yra Lietuvą pavadinęs Marijos žeme.

Visais amžiais Marija saugojo Lietuvą sunkiose nelaimėse, ypač kai gręsė pavojus tikėjimui. Tai at itiko jau nekartą Lietuvos istorijoje. Prieš 350 metų Lietuvoje grėsė įsigalėti kalvinizmas, tuomet Marija apsireiškė Šiluvos laukuose ir verkė dėl sunkios padėties. Lietuva išliko ištikima Bažnyčiai ir atsinaujino, apsigindama nuo kalvinų Marijos dėka.

Šių dienų nelaimėse, kai Lietuva yra patekusi į bedievių rankas, kurie nori išplėšti tikėjimą ir meilę Dievui iš lietuvių lūpų bei širdžių, Marija vėl ateina į pagelbą, apsireikšdama, kaip Gailestingoji Motina, kuri dėl sunkios nelaimės yra susisielojusi ir ateina į pagelbą. Lietuva yra jos žemė, todėl kaip galėtų ją apleisti ir nesirūpinti?!

Nekalč. Marijos Širdis yra žmonijos taikos simbolis

Šiemet sukanka 12 metų, kaip Lietuvos vyskupai Romoje iškilmingai paaukojo L i e t u v ą Nekalč. Marijos Šiirdžiai. Šis pasiaukojimas nebuvo vien tiktai graži ceremonija, bet turi gilios prasmės visai mūsų tautai, kuri perdėm yra religinga ir pamaldi į Mariją.

Lietuvos vyskupai pasiaukojimo aktą pasirašė vardan visų lietuvių, tiek Tėvynėje, tiek laisvame pasaulyje, tiek Sibire esančiųjų vardu, kad visus paiimtų į savo motinišką globą ir padėtų išlaikyti gyvą tikėjimą į Dievą, bei karštą meilę dangiškai Motinai.

Iškilmingas pasiaukojimo aktas Nekalč. Marijos Širdžiai yra pasirašytas Lietuvos Metropolito arkiv. J. Skvirecko, vysk. P. Bučio, vysk. V. Brizgio, dabar gyvenančio Š. Amerikoje ir atstovaujančio Lietuvos vyskupus Bažnyčios Visuotiname Suvažiavime .

Šalia vyskupų iškilmingą aktą 1951 m. gegužės m. 13 d. pasirašė ir daug lietuvių kunigų, kurie tuo laiku buvo Romoje. Tuo pačiu ir visi lietuviai laisvame pasaulyje priėmė šį aktą, kaip savos meilės pareiškimą Dangiškajai Motinai, kasmet minėdami šią sukaktį, kaip Maldos ir Atgailos dieną.

Todėl šis iškilmingas aktas mus įpareigoja kartu melstis ir kartu pasitikėti Dangiškos Motinos gerumu. Nes ji yra pažadėjusi "Mane Nekalč. Širdis galutiniai triunfuos". Mes tikintieji kartu tikimės, kad vieną kartą pasaulyje turės triunfuoti Gėris virš Neapykantos, laisvė virš vergijos.

Kuomet ateis toji diena, tuomet galėsime visi kartu giedoti padėkos giesmę mūsų Dangiškajai Motinai prie Aušros Vartų Vilniuje ir Šiluvoje. Iki tos dienos tačiau privalome vieningai dirbi, kovoti ir melstis.

Kaip simboliu tos kovos už mūsų tikėjimą mes pasirinkome Aušros Vartų Marijos vardą Lietuvių parapijai ir ketiname Berisse Šiluvos Marijai pastatyti koplyčią, kaip Š. Amerikos lietuviai , kad planuoja statyti Wašingtono mieste.

Kur tiktai yra lietuvių nuo Šiaurės iki Pietų ašigalio, nuo Baltijos jūros krantų iki Sibiro taigų, sudėję turi viltis į savo Dangiškąją Motiną sunkioje dabarties nelaimėje, tikėdamiesi pagalbos reikiamu metu.

Kunigų brevijoriuje apie Mariją sakoma, kad Marijai duota galia sunaikinti visas herezijas ir klaidas. Reikia tikėti, kad tai duoda galią sunaikinti ir bolševizmo materializmą, kuris gręsia visam pasauliui. Prieš bedievių materializmą, mes statome mūsų švento tikėjimo tiesas, kurios yra amžinos.

Jau daug herezijų ir klaidų kilo istorijos bėgyje, bet visos buvo nugalėtos, todėl ir ši dabartinė bedievių propaganda vieną dieną turės išnykti kaip rūkas, užtekėjus žmonijai tikrajai Evangelijos šviesai.

Visuotinis Bažnyčios Suvažiavimas mums duoda naujų vilčių, kad daug dalykų greitai pasikeis ir kad daug dalykų atsinaujins, o kartu ir mes esame kviečiame į tą didį atsinaujinimą ir krikščionybės atgimimą, kurio laukia visa žmonija, o kartu ir mūsų pavergta Tėvynė-Lietuva.

Kun. Augustinas

Mūsų Žemiškosios Motinos

ir dukrų nepamiršti, neišsižadėti. Matėme motinų gailesčio ašaras, girdėjome palaimos žodžius. Graudumo, apimti pasižadėjome jų nepamiršti, neapleisti.

Maži, jauni būdami per nesupratimus, ar savotiškus nusistatymus nekartą jos supykdėm, užgavome netinkamais žodžiais, bet jos atleido mums, linkėjo vien gero ir laimės mums.

Vaikų nedėkingumas motinoms.

Privalome statyti sau klausimą, ar mes visi ištesėjome savo duotus pažadus, ar mes mokame tinkamai gerbti savo motinas tėvus? Ne! ne visi. Daugelis mūsų po sunkaus darbo metų, įsigijome šiek tiek turto, — vieni daugiaus kiti mažiau. Pradėjome didžiuotis savo turtais, pamiršome duotus savo pažadus motinoms— tėvams išvažiuodami, praradome meilę į Brangias Motinas, tėvus, brolius ir seses. Daugelis mūsų, praradome meilę į savo kraštą - tėvynę Lietuvą, išsižadėjome savo tėvų kalbos, tėvų papročių ir atšalome nuo Dievo meilės.

Mūsų motinos — tėvai per šimtus metų kovojo už savo gimtąjį kraštą, už tėvų kalbą ir jų papročius, iki laimėjimo.

Tenka prisiminti rusų - caro sunkiosius laikus, kuomet buvo įvesta mūsų tautos rusinimas, uždrausta spauda. Dėka mūsų motinoms kurios mokė savo vaikus lietuviško žodžio prie ratelio verpdamos, ir tėvai tesė nenuilstamą kovą iki laisvės laimėjimo. Rusų - caro žandarai nepajėgė sulaikyti mūsų motinų nuo kilnaus ir garbingo darbo, nors buvo skirtos didžiausios bausmės kalėjimas ir Sibiro šalčiai. Tas vyko per pasiaukavimus, per pasišventimus tėvynės Lietuvos garbei.

Mūsų atsakomybė svetur

Mūsų tarpe gyvenančių lietuvių Argentinoje nėbėra tos meilės kuri turėjo mūsų motinos. Daugeils iš mūsų nepajėgė išmokinti savo vaikų gimtosios tėvų kalbos, ir įkvėpti jiems meilę į tėvų gimtąjį kraštą — Tevynę Lietuvą.

Šiuo laiku turime rusų-komunistų įvestus žiaurumus tėvynėje Lietuvoje. Atimtos visos teises, vedamas rusinimas kaip ir caro laiku. Tremimai Sibiran, ir t.t. Bet mūsų motinos, tėvai veda žūtbutinę kovą, kad išlaikyti tėvų mylimą kalbą ir jos papročius, ir vedama kova atgavimui laisvės Lietuvai.

Kiek mūsų motinų, tėvų, brolių ir seselių žuvo nuo žiauriojo komunizmo rankų? Kiek jų sušaldė Sibire ir kituose Rusijos dalyse mirė nuo bado ir skurdo. Bet, motinos neprarado meilės į savo vaikus, į savo gimtąjį kraštą-tevynę Lietuvą. Jos ir mirdamos prašė savo vaikų neišsižadėti tėvų kalbos neprarasti meilės į gimtąjį kraštą-Lietuvą, tęsti kovą už Lietuvos laisvę.

Mums yra geriausi pavyzdžiai iš musų motinų, kurių neprivalome pamiršti. Privalome gerbti, mylėti motinas, lygiai savo tėvus, brolius ir seses ir dibti kovoti tėvynės Lietuvos laisvei. Neprivalome pamiršti, motinų, padėkime joms senatvėje, aplankykime nors laiškučiu mažu siuntinėliu, bus džiaugsmas, joms ir atliksime savo šventą pareigą.

Juozas Šiušis
S. Martin, 1963.V.3

MILŽINIŠKI ŽMOGAUS IŠRADIMAI

ant kurių ilsisi trys tilto dalys ir jas jungia du tuneliai po pusantro kilometro ilgio kiekvienas.

Tilto — Tunelio kombinaciją žmogus pasirinko todėl, kad karui kilus ir tiltą subombardavus neliktų uždarytas įplaukimas į Hampton Roads, kur randasi didžiausias laivyno centras pasaulyje. Kai kurie tuneliai gręžiami, bet šie du gaminami prefabrikuotom dalim sausumoje. Viso bus panaudotos 37 septynios dalys milžiniškų vamzdžių su dvigubom plieno sienom. Kiekvienas toks vamzdis turi futbolo aikštės ilgį ir gatvės plotį. Gaminami Tekse, už 2700 km. nuo statomo tilto vietos. Jie atplukdomi jūra ir nuskadinti, po vandeniu sujungiami vienas su kitu. Jų galai yra aklinai uždaryti, kad neįeitų vanduo. Vėliau darbininkai tuos uždarymus prakirs ir pradės užbaigimo darbus iš vidaus atviroje jūroje.

5. Potvyniai varys elektros jegainę

Prancūzijoje statoma hidroelektrinė jėgainė, kuri bus varoma jūros vandens potvinių ir atoslūgių 800 mt. pastatas kainuos 440.000.000 frankų ir tikimasi bus baigtas 1965 ir gamins ½ mil kilovatų - valandų per metus. Iki šiol dar tokios jėgainės niekur nebuvo pastatyta. Prieš trisdešimts metų amerikiečiai mėgino, bet iš to nieko neišėjo. Prancūzų inžinieriai išgalvojo naujo tipo turbiną, kuri veikia į abi puses. Potvinio metu ji sukasi vienon pusės — atoslūgio, kiton. Šią hidraulinę turbiną ištobulino Neyrpic bendrovė. Ankstyvesnės turbinos veikdavo tik vandeniui tekant vienon pusėn. Ši naujoji turbina turi 15 metrų ilgio ir sveria 89 tonus. Ji panaši į mažą pilvotą povandeninį laivą aprūpintą keturių sparnų profeleriu. Tokios rūšies turbiną prancūzai pirmą kartą įtaisė Saint-Malo uosto nevartojamoje jėgainėjė 1959 m. ir taip žmogus pirmą kartą pradėjo gaminti elektros srovę išnaudojant ir įkinkant jūros vandens kilimą ir kritimą. Šis išradimas sukėlė didelį susidomėjimą, nes dar visai nesenai tokie dalykai atrodė neįmanomi. Rusai jau užsisakė valvulių komplektą (taip vadina turbiną ir alternatorių), kurį įstatys mažoje jėgainėje ant Barenco jūros kranto.

Kaip matome, žmogus nerimsta ir visokiais būdais stengiasi progresuoti pasiekdamas vis didesnius ir didesnius išradimus ir juos nuolatos tobulindamas. Šiandien žmogaus rankose yra tokia kūrybinė ir naikinanti galybė, kokios dar niekad nėra turėjęs. Bet ar ta jėga bus geram ar piktam panaudota — pareis nuo paties žmogaus. Labai gali atsitikti, kad milžiniški branduoliniai ginklai gali užbaigti visą pažangos evoliucijos procesą ir net nušluoti patį žmogų, tą nuostabių dalykų kūrėją, nuo žėmės paviršiaus. Nors reikia manyti, kad vis tik sveikas protas ir logika laimės su Dievo pagalba.

Kęstutis Ulvytis
Montevideo, 1963.V.2

IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

• Tėvų Marijonų Bendradarbių 36-me seime dalyvavo 36 draugijų 80 atstovų ir 40 svečių. Marijonų Rėmėjai pradėjo organizuoti veikti 1924 m. gruodžio 14 d. Pirmas skyrius tada įsikūrė Melrose Park, Ill.

• 1913 m. liepos 19 d. atvyko į Ameriką trys pirmieji marijonai kunigai: Jurgis Matulaitis - Matulevičius, Feliksas Kudirka ir Julijonas Kazakas. Nuo 1963 m. liepos vidurio prasideda marijonų veiklos JAV ir Argentinoje auksinio jubiliejaus metai. Jie tęsis iki liepos mėn. 1964 m.

• Prieš dvylika metų laisvėje esantieji lietuviai vyskupai, susirinkę Romoje 1951 m. gegužės 13 d., viešuoju aktu paaukojo Lietuvą ir visus pasaulyje esančius lietuvius Nekalčiausiai Marijos širdžiai. Tas įvykis buvo minimas daugelyje lietuvių parapijų.

• Kun. prof. Juozas Zeliauskas, salezietis, paskirtas Vatikane popiežiaus spaustuvių direktorium. Jo žinioje dabar yra Tipografija Poliglotinė Vatikano ir Osservatore Romano dienraščio spaustuvė. Šiais metais jis baigs savo 50 gyvenimo metus.

• Pop. Jonas XXIII įjungė šešis patriarchus į Rytų Bažnyčią valdančią kardinolų Kongregaciją iš įvairių apeigų. Toji kongregacija, vadovaujama popiežiaus, valdo ir tvarko Rytų Bažnyčios visus reikalus.

• Indija paskyrė kataliką Antaną Grevį Meneses savo ambasadoriumi ė Kombodiją. Jis dirbo užsienių reikalų ministerijoje, yra 51 m. amžiaus ir baigęs t. jėzuitų kolegiją Bombajuj.

ARGENTINOS LIETUVIAI

BERISSO

NAUJA „MINDAUGO" VALDYBA

Š. m. kovo mėn. 31 d., visuotiname „Mindaugo" draugijos susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba iš sekančių asmenų: pirmininkas — **Osvaldas Bakanas**, vicepirmin. — **Adolfas Pamparas**, sekret. — **Luis Mikelaitis**, vicesekr. — **Jonas Jasauskas**, kasininkas — **Albertas Griška**, vicekasin. — **Bronius Marcinkevičius**, valdybos nariai: **Vincas Stundžia, Povilas Ražanskas, Jurgis Stočkūnas.** Revizijos komisija: **Antanas Šeštakauskas, Juozas Kulakauskas** ir **Leonardas Gabriūnas.** Naujai valdybai linkime sekmės!

PAGEDBIMAS SENOSIOS VALDYBOS

Š. m. gegužės 5 d. naujoji „Mindaugo" valdyba suruošė jaukias vaišes-asado senajai valdybai pagerbti. Visa naujoji valdyba bendradarbiavo prie „asado"-pietų paruošimo. Asado puikiai iškepė jaunieji „mindaugiečiai": Jonas Jasauskas ir Adolfas Pamparas, o prie asado prieskonius ir daržoves paruošė **Ona Žemaitienė** ir **Salomė Mikelaitienė.**

Ta proga buvo pagerbta visa senoji valdyba, kuri per paskutinius metus daug nuveikė darbų: atremontavo patalpas, įrengė naują sceną ir pastatė higieniškas prausyklas, bei įrengė sargui gyventi butą.

Senoji valdyba buvo sekanti: pirmininkas — Kazimieras Pilka, vicepirm. — Povilas Rožanskis (kuris taipgi per paskutinę pusę meų ėjo pirmininko pareigas), sekretorė — Palmira Bakanaitė, pro-sekr. — Nelida Marcinkevičiūtė, iždininkas — Bruno Marcinkevičius, viceiždin. — Jurgis Kazlauskas, nariai: Jonas Talmantas, Albertas Rožanskis, Kazimieras Kukoris, Antanas Steigvilas, Osvaldas Bakanas, Ona Šeštakauskienė.

Tuo pačiu buvo pagerbtas **Griška** ir ponia **Adelė Marcinkevičienė** seniausia „Mindaugo" draugijos nariai ir kūrėjai. Kiti kūrėjai jau yra apleidę šį pasaulį.

MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS

Naujoji „Mindaugo" valdyba visu spartumu ruošiasi prie Motinos Dienos paminėjimo, kuris įvyks gegužės 26 d. Iš ryto 10.30 val. parapijos bažnyčioje bus atlaikytos sudėtinės Mišios už gyvas ir mirusias motinas. Laike Mišių giedos mišrus choras ,vadovaujamas pono Alf. Petraičio.

Menėnė paminėjimo programa įvyks po pietų 18 val. Programoje pramatyta paskaita, eilėraščiai, dainos ir kita. Visi berisiečiai nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į savo motinų pagerbimą kaip bažnyčioje ,taip lygiai ir salione.

ROSARIO

ROSARIEČIAI PAGERBS MOTINAS

Rosario lietuviai š. m. gegužės mėn. 19 d. pagerbs savo motinas. Minėjimą ruošia Rosario Liet. Bendruomenė Lietuvių Parapijos patalpose.

10 val, ryto Šv. Kazimiero bažnyčioje bus atlaikytos Mišios už gyvas ir mirusias motinas. Pilietinis paminėjimas įvyks 11.30 val. Lietuvių parapijos patalpose su tai dienai pritaikinta programa, su dovanomis motinoms. Gale minėjimo bus prisegtas aukso medalis **Angelikai Pundytei**, kuri Rosario miesto Valdybos buvo apdovanota šiuo medaliu kaip grožio princesė.

Programai pasibaigus prasidės bendri lietuviški pietūs.

Rosario Liet. B-nės Valdyba

ROSARIEČIAI PROGRESUOJA

— **Alk. Pundys,** Birutės Pundytės, Liet. B-nės sekretorės, tėvelis pastatė didelį ir modernų pastatą (13 x 20 metrų didžio). Tai pirmas Rosario lietuvis pastatęs tokį didelį pastatą.

— **Alfonsas Lukošius,** Rosario Liet. B-nės pirmininkas padidino savo gyvenamą ir prekybos namą, kuris randasi ant Savedra ir Roca gatvių. Taip pat baigia statyti modernų butą su garažu. Alf. Lukošiaus telefono numeris T. E. 83133.

MONTEVIDEO

DAUG PARENGIMŲ

Balandžio mėnuo Urugvajaus lietuvių kolonijoje pasižymėjo gausiais kultūriniais pobūviais. Paminėsime tik santraukoje.

• Balandžio 7 parapijos salėje įvyko religinė akademija sujungta dar su Maironio gimimo šimtmečio minėjimu. Paskaitą apie didįjį poetą skaitė prof. T. J. Venckus, įpindamas nemaža asmeninių atsiminimų. Meninėje dalyje pasireiškė solistė L. Grišonienė, Vyt. Dorelio choras ir studentas F. Stanevičius vaidylos rolėje padeklamuodamas net keturias Maironio poemas. Be to, jaunimo grupė parodė gyvąjį paveikslą.

• Velykos Kultūros Draugijos patalpose buvo margučių šventė su mokyt. G. Stanevičienės parengta mažųjų programa - vaidinimo, dainų ir šokių pyne ir margučių konkursu.

• Balandžio 21 d. taip pat L. K. Draugijoje įvyko pobūvis II P. Amerikos lietuvių kongreso rėmėjams pagerbti. Prie gerai paruošto užkandžio susirinko per šimtą mūsų tautiečių ir Lietuvos draugų, šiokiu ar tokiu būdu talkinusių didžiajam darbui. Kaikuriems jų, kaip gerai žinomiems lietuvių bičiuliams J. P. Martinez Bersetche ir prof. R. Katzensteinui buvo įteikti specialūs padėkos laiškai. Iš apyskaitų paaiškėjo, wad Montevideo lietuviai kongreso reikalams sudėjo net 23 tūkstančius su kaupu pozų, tad padengus visas išlaidas, šis tas dar ir atliko. Buvo parodyta šviečiamieji paveikslai ir trumpa filmą iš kongreso. Visų dalyvių nuotaika matėsi labai pakili. Juk yra džiaugtis, kai nežiūrint visų kliūčių, kongresas gražiai pavyko.

• Balandžio 24 d. Soa Paulo keliems mėnesiams išvykstančiam kun. J. Giedriui buvo surengtas kuklus atsisveikinimo pobūdis. Kolonijos vardu kalbą pasakė K. Čibiras, įvertindamas kun. Giedrio veiklumą ir socialumą. Laikinai Montevideo lietuvių jėzuitų namo vyresniojo ir klebono pareigas eina kun. dr. P. Daugintis. Laukiama dar talkininko iš šiaurės.

Visuose minėtuose pobūviuose, kaip paprastai, dalyvavo ir Lietuvos Atstovas Urugvajuje A. Grišonas.

VILLA LUGANO

LIETUVIŲ CENTRO NAUJOS VALDYBOS NUTARIMAI

Š. m. gegužės mėn. 11 d. susirinkusi naujoji Liet. Centro Valdyba padarė sekančius nutarimus:

1. Sudaryta nauja komisija ligoniams prižiūrėti, į kurią įeina: Ponia Gronskienė, ponia Balčiūnienė, Petras Aglinskas, Petras Jelinskas ir Pranas Kalibatas.

2. Bibliotekos komisija iš Juozo Rudaičio ir Elvyros Deksnytės.

3. Buvo nutarta nesudaryti atskiros švenčių ruošimo komisijos, bet šventes organizuoti ir nustatyti apsiėmė pati Valdyba.

4. Buvo nutarta sudaryti statybos komisiją, kuri turės pravesti statybos darbus. Pati valdyba parinks kurį specialistą vadovauti darbams po komisijos priežiūra.

5. Nutarta, kad raktus laikys draugijos iždininkas p. Gasparas Aleliūnas. Turi teisę raktus gauti valdybos nariai. Kitiems raktus galima įteikti tiktai su pirmininko, vicepirmininko ar sekretoriaus leidimu. Raktai turi būti grąžinti tą pačią dieną.

6. Nutarta tvarkai ir švarai prižiūrėti paskirti narį poną Petrą Jalinską.

7. P. Antanui Rinkevičiui atsisakius būti atstovu ALOS Taryboje, jo vietoje paskirtas vicepirmininkas p. Vytautas Balčiūnas.

8. Nutarta pavesti Pranciškui Viteikiu užbaigti įrengti moterų tualetą (WC).

9. Nutarta sekančiame susirinkime plačiau panagrinėti saliono stogo remontą.

10. Nutarta vesti knygą, kurioje būtų surašyti nariai atlikę įvairius statybos darbus be jokio atlyginimo.

Jurgis Ziberka — pirmininkas.
Arturo Gronskis — sekretorius.

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. a. ALEKS. MIČIŪDĄ PRISIMINUS

Balandžio 30 d., 1963, suėjo lygiai 19 metų nuo **a. a. Aleksandro Mičiūdo** mirties. Kad tinkamai paminėti tą liūdną sukaktį, ponia našlė Ona Mičiūdienė su sūnais Julio Luis ir Arturu Mičiūdais, paprašė lietuvius-kaimynus ,atvykti į V. Lugano Santo Cristo bažnyčią, kur buvo atlaikytos nepaprastai iškilmingos gedulingos mišios, patarnaujant trims kunigams. Nežiūrint, kad tai buvo šiokiadienis, prisirinko pilna bažnyčią luganiečių, kad tinkamai pagerbti a.a. Aleksandrą Mičiūdą, buvusį gerai pažįstamą V. Lugano lietuvių kolonijai.

Po pamaldų ponia Ona Mičiūdienė su sūnais Julio L. ir Arturu, ir jų žmonos Juana ir Lili Mičiūdai, pakvietė dalyvavusius pas save į namus pietums, kurių metu maloniai pavaišino skaniai paruoštais valgiais. Ta proga Vytautas Balčiūnas, tarė jautrų žodelį dalyvavusių kaimynų vardu, o p. Artutas Mičiūdas savo mamytės, p. Onos Mičiūdienės vardu, dėkojo visiems ,taip skaitlingai dalyvavusiems mišiose.

Nors liūdnai, bet iškilmingai ir gražiai pagerbtas a. a. Aleksandras Mičiūdas. Tebūna Jam amžiais lengva Argentinos žemelė. **V. B.**

MARIJĄ GIBAVIČIŪTĘ — ŽVINIENĘ PALAIDOJUS

Š. m. balandžio 24 d. Lanus ant Guatemalos gatvės mirė Marija Žvinienė, kuri sekančią dieną buvo palaidota Lanus kapuose, giliame liūdėsyje palikusi savo vyrą Alfonsą Žvinį, dukteri Herminiją su vyru ir anūkais. Lietuvoje pasiliko du broliai su šeimomis.

Mišios Berisse

• Gegužės 26 d. sudėtinės Mišios už gyvas ir mirusias Motinas. Draugijos narės renka aukas.

• Birželio 2 d. Sudėtinės Mišios už lietuvių kunigus, ypač už mirusius kunigus Andriušį ir Raitelį. Aukas renka p. V. Juškienė.

GEGUŽĖS MĖNUO

— 20 d. 6,30 val. už aa **Evą Mikalauskienę.**
8,15 val. už aa **Oną Mariją Balnienę.**
9,00 val. už aa **Joaną L. de Matutis.**
— 21 d. 8,15 val. už aa **Antaną Vasiliauską.**
— 22 d. 6,50 val. Prie Šv. Kazimiero.
7,30 val. už aa **Veroniką Kišonienę** (užsakė Gyv. Rožančius).
— 24 d. 8,15 val. už aa **Kazimierą Gailiūną.**
— 25 d. 6,50 už lietuvių jaunimą.
8,15 val. už aa **Bernardą Simanauską.**
—26 d. 8,00 val. už Visuotinį bažnyčios Suvažiavimą.
9,00 val. už aa **Petrą Gainą**
10,00 val. už aa **Kubilių šeimos** tragiškai žuvusius Lietuvoje.
11,30 val. už aa **Veroniką Dičiutę.**
18 val. už aa **Bruną Raudonikienę.**
— 28 d. 6,50 val. už nusidėlių atsivertimą.
7,30 val. už aa **Simoną Kaibutą.**
8,15 val. už aa **Juozą Galgatavičių.**
— 29 d. 6,50 val. už aa **Joną Krutą** ir **Valiušį.**
— 30 d. 6,50 val. už aa **Plitnikų** ir **Širvydų šeimas.**
8,15 val. už aa **Elzbietą Kilvienę** ir **šeimą.**
— 31 d. 8,15 val. už aa **Ignacą Kvietkauską.**

BIRŽELIO MĖNUO

— 1 d. 6,50 val. už pašaukimus į kunigus.
7,30 val. už aa **Povilą Rastauską.**
— 2 l. 9,00 val. už aa **Aleksandrą Litvinską.**
10,00 val. už aa **Konstonciją Račkienę.**
18,00 val. Gyvojo Rožančiaus intencija.
— 3 d. 6,50 val. už aa **Jadvyga Mikelioniutę.**
8,15 val. už aa **Aleksandrą Stakionį.**
— 4 d. 6,50 val. už gyvus ir mirusius **Gokų** ir **Vaitkių narius.**

Casa "DOMICELA"
— PRIEINAMOS KAINOS —
Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS
Šilko ir drobės išdirbiniai
CANADA 2025 Lanús O

Grožio salionas TAMARA
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

Skanūs valgiai ir geras patarnavimas lietuviškame
Kazimiero Žeruolio pensione
kuris randasi tik 50 metrų nuo pliažo, calle Catalina Daprotis 4182 (ex calle 38), Mar del Plata.

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA
CARPINTERIA EN GENERAL
— DE —
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811 AL 17
T. E. 68 - 7208

Buenos Aires Avellaneda

„BIRUTIETĖS" PAMINĖJO MOTINOS DIENĄ

Š. m. gegužės 12 d. Lietuvių salione „Birutės" draugijos inciatyva buvo paminėta Motinos diena. Ryte 10 val. buvo atlaikytos sudėtinės Mišios už gyvas ir mirusias motinas. Laike Mišių giedojo Šv. Cecilijos choras, vad. muz. Vaclovo Rymavičiaus. Dienai pritaikintą pamokslą pasakė kun. A. Steigvila.

Po pietų apie 5 val. įvyko pilietinis Motinos dienos paminėjimas su sekančia programa. Minėjimą atidarė p. **Henrikas Bagdonas,** pasakydamas motinos lietuvės garbei keletą nuoširdžių žodžių, nušviesdamas lietuvės motinos sunkią kovą dėl lietuvybės ir krikščionybės išlaikymo.

Tuojau sekė vieno veiksmo vaizdelis — „Mama kur Tu", surežisuotas p. **Antano Mačiulio.** Vaizdelis nukėlė žiūrovus į pavergtą Tėvynę, kurioje atvaizduotas vienos šeimos skaudus likimas žuvus motinai. Vaidino pats režisorius Ant. Mačiulis, Virginija Balniutė ir Viktirija Bagdonaitė.

Laike pertraukos žodį motinoms tarė kun. Aug. Steigvila, kviesdamas jaunasias motinas sekti Lietuvos motinu pavyzdžiu ir kviesdamas visus geros valios lietuvius prisidėti prie jauniausios kartos lietuviško auklėjimo, padedant išlikyti šeštadieninę mokyklėlę.

Toliau po trumpą žodį tarė dvi viešnios: ponia **Rožė Simanauskienė** iš Rosario ir p-lė **Gramašauskaitė** iš Urugvajaus. Abi viešnios išreiškė nuoširdžius sveikinimus nuo savo lietuviškų kolonijų visoms mamytėms ir visiems lietuviams.

Antroje meninės dalies pusėje pasirodė patys jauniausieji mūsų kolonijos vaidintojai su ponia **Lidija** Petravičiene. Tai **Rima Petravičiūtė, Onuė Petraitytė ,Laima Petravičiūtė** ir **Osvaldas Levanavičius,** kurie parodė vieno veiksmo vaizdelį: „Mažieji sveikina Mamytę".

Trečioje dalyje pasirodė **Rambyno** ansamblis sušokdamas tris tautinius šokius: „Kalvelį", „Jonkelį" ir naują šokį „Sukčių", kuris labai publikai patiko ir buvo palydėtas šiltais plojimais.

Po meninės dalies vaidintoja ir visas jaunimas susirinko į „Rambyno" būveinę pasivaišinti užkandžiais ir pasidalinti įspūdžiais.

Dalyvis

"ŠV. CECILIJOS" CHORAS PERSIORGANIZAVO

Š.m. gegužės 11 dieną "Šv. Cecilijos" choras turėjo neeilinį išsamių pasisakymų, buvo prieita išvada pagyvinti choro veiklą. "Šv. Cecilijos" choras yra kviečiamas dalyvauti dvejuose televizijos kanaluose, La Platos provincijos radijo programoje dainuoti. Tai nauji žygiai išgarsinti lietuvių vardą tarp kitataučių.

Choro pajėgų suaktyvinimui ir naujų planų įvykdymui buvo sudaryta nauja choro komisija padėti jau esančiai choro valdybai, kurį atrodo sekančiai: choro vėdėjas **muz. Vaclovas Rymavičius,** valdybos nariai **Bernabas Blumbergas** ir **Karolis Misiūnas,** o naujos komisijos nariai: p-lė **Maminskaitė, Veronika Marcinkevičienė, Kazimieras Balsys, A. Mikučionis** ir ponia Katalina Čekanauskienė, kuri labai remia lietuvių chorą.

KRONIKA

• **Irma Balnytė,** Onos ir Vinco Balnių duktė, š. m. gegužės 11 d. ištekėjo už argentiniečio Raul Amadeo. Šliūbas įvyko San Martin katedroje, po kurio vestuvių vaišės buvo suruoštos „Viejo Bueno" salione Buenos Aires mieste. Vestuvėse dalyvavo didelis skaičius lietuvių. Jaunavedžiai povestuvinei kelionei išvyko į Mendozos provinciją.

• **Robertas Pocius** buvo pašauktas atlikti karinę prievolę, kurią pakeitė į policijos tarnybą. Tarnauja Villa Urquiza ir kartu tęsia savo studijas muzikoje ir bokse.

• **Mokytoja Elena Gramašauskaitė,** gavusi savo srities studijų stipendiją iš Urugvajaus atvyko į Buenos Aires pasigilinti studijas kurčių mokyme. Ta proga aplankė lietuvių parapiją, tautinį muziejų, dalyvavo Motinos dienos minėjime, aplankė Lietuvių Centrą ir kitas lietuvių kultūrines insitucijas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE

Šešadienį, birželio mėn. 8 d. 21 valandą,

Dr. V. Kudirkos vardo salione, Av. S. Martin 4175, Lanus

RENGIA

TREČIĄJĄ MEDŽIOTOJŲ VAKARIENĘ

VAKARIENĖ bus paruošta iš sumedžiotų kurapkų, ančių, kopetinų ir zuikių. — ĮŽANGAS prašome įsigyti iš anksto pas SLA Centro Valdybą ir skyriuose.

VISUS MALONIAI KVIEČIA DALYVAUTI —

SLA Centro Valdyba ir Medžiotojai.

LIETUVIŲ CENTRO VEIKLA

— **Naujai išrinkta LC Valdyba,** nuo gegužės 4 d., 19 val., tęsia savo pareigas. Pirmas LC V-bos posėdis įvyko 11. 4. 63., 20.30 val., kurio metu aptarti svarbūs draugijos reikalai. (Telpa atskirai.)

— **Motinos Dienos Šventė** su įdomia programa ir vaišėmis įvyko sekmadienį, gegužės 12 d., LC. Jaunimas vadovaujamas O. Ožinskienės scenoje patiekė įdomią programą; Narės prinešė prikeptų gardumynų, o nariai-talkininkai pasidarbavo prie tų vaišių parengimo. Dalyvavo arti 400 svečių. (Plačiau kitame nr.)

— **Lietuvių Centre, Tabarė 6950,** Buenos Aires, **Gegužės -- Mayo 25** — Argentinos Revoliucijos sukakties proga rengiamas jaunimo šokių vakaras prie **Estereofoninės muzikos.** Pradžia 21 val. Visas lietuvių jaunimas kviečiamas skaitlingai dalyvauti.

— **Pagerbimas** savo kadencija baigusio LC V-bos, įvyks **šeštadienį, birželio 15, 21 val.** Vermuto vaišėse dalyvaus buvusieji LC pirmininkai, LC garbės nariai ir visi nariai. Taip pat pakviesta dalyvauti broliškų organizacijų vadovybė.

JAUKIOS VESTUVĖS

Š. m. gegužės 11 d. **Nelida Jozefa Povilonytė** ištekėjo už argentiniečio **Jorge Humberto Vidal.** Jaunuosius prie altoriaus palydėjo Stasys Povilonis ir Aurora C. de Vidal. Jaunoji buvo ilgą laiką uoli choristė. Todėl ta proga „Šv. Cecilijos" choras vadovaujant V. Rymavičiui laike jungtuvių sugiedojo „Veni Creator Spiritus" ir „Ave Maria".

Vestuvių vaišės vyko ponų Povilonių namuose. Laike vaišių skambėjo lietuviškos dainos, kurias sutartinai traukė Ona Savickaitė, Alicija Virgailytė, Zuzana Vanagaitė, Zef. Juknevičius, Pijus Gudelevičius, bei kiti lietuviai svečiai, gražiai nustebindami argentiniečius svečius ir priduodami didesnio iškilmingumo.

• Kovo mėnesyje ištekėjo **Genoveva Povilonytė** už argentiniečio **Josė M. Berez.** Jaunavedžiai šliubą priėmė Aušros Vartų bažnyčioje.

• Daktarė **Danutė Ginterytė** balandžio 4 d. ištekėjo už **Dr. Carlos Alberto Monfortano.** Jaunavedžiai po vestuvių persikėlė iš Quilmes gyventi į Villa Lugano.

Jaunuosius prie altoriaus palydėjo jaunuosios mamytė - Ona ir jaunuosio tevelis Jose Maria Monfortano. Vedybinį ryšį palaimino kun. Aug. Steigvilas.

• **Pranas Krapovickas,** po sunkios ligos, gegužės 16 d., mirė. (Kitame numeryje plačiau.)

• **Radijo Valandelė "LIETUVOS AIDAI"** švęsdama savo 16 metų gyvavimo sukaktį birželio mėn. 8 d. **Lietuvių Salėje ruošia Įdomų vakarą,** kuriame pasirodys **Kv. Runimo** vadovaujamas **"Meno Mėgėjų"** būrelis, **"Šv. Cecilijos"** choras, vad. **V. Rimavičiaus** ir kiti įdomūs artistiniai numeriai. Visus mielus tautiečius nuoširdžiai kviečia atvykti.

• **Jonas Rudis** tarnauja Argentinos laivyno dalinyje Puerto Belgrano.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Sapūs, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi. Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams $ 250.— administracijoje, $ 265.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai, Nr. 318 — 1963 m. gegužės mėn. 16 d.

LIETUVIŲ STUDENTŲ — ATEITININKŲ VEIKLA

Š. m. gegužės 12 d. įvyko mėnesinis Ateitininkų susirinkimas, kuriame buvo svarstyti įvairūs klausimai ,tarp jų lietuviškojo jaunimo bibliotekos ir skaityklos įrengimo parapijos patalpose, žurnalo „Ateities" užsakymo ,naujos vėliavos įsigijimo ir studijų dienos suorganizavimo gegužės 25 d. Villą Elisa vietovėje.

Nutarta, kad į Š. Amerikos šaukiamą konferenciją nebus galima pasiųsti savo atstovo dėl finansinių sunkumų ,todėl lietuvių studentų-ateitininkų klausimus referuoti bus įgaliotas kuris nors iš Š. Amerikos esančių lietuvių-argentiniečių.

STIPENDIJOS MOKSLEIVIAMS

Amerikos Katalikų Konferencija (NCWC) yra paskyrusi Argentinos moksleiviams stipendijas, kurias gali gauti jaunoliai moksleiviai ir moksleivės, gimusios Argentinoje tarp 1 sausio 1947 ir tarp 15 rugpiūčio 1948 metų.

Sąlygos yra šios: turi mokėti gerai angliškai ,turėti gerus pažymius ir užsimokėti už kelionę. (Neturtingiems bus užmokama ir kelionė). Ši stipendija duodama tik vieniems metams studijuoti Š. Amerikos bet kurioje Aukštesnioje Mokykloje. Dėl smulkesnių informacijų teirautis „Laiko" administracijoje arba sekančiu adresu:

Madre M. Teofila S. S. C.
Avda. Republica esq. Wilson.
Arguello — CORDOBA.

• **Jonas Grigaliūnas,** savo dukters ir žento Zubricko kviečiamas, š. m. gegužės 9 d., išvyko į Š. Ameriką pusei metų paviešėti. Ta proga taip pat aplankys savo pusbrolį gyvenantį Kanadoje.

• **Andrius ir Bronė Kiaupaitė - Marenholcai** su dukra Birute ir sūnum Kaziuku, gegužės 9 d. išskrido nuolatiniam apsigyvenimui į Š. Ameriką. Kurį laiką apsistos Čikagoje, o kiek vėliau vyks į Kaliforniją. Ponams Marenholcams buvo draugų suruoštos kelios išleistuvės.

• **Algimantas Rastauskas,** gerai žinomas Lietuvių Kolonijos buvęs ansamblio vedėjas, laimingai užbaigė elektrotechnikos studjias inžinieriaus laipsniu. Lieuvių Centras savo nariui, naujam inžinieriui ruošią pagerbimą kurio data bus paskelbta vėliau.

"VITRAL"

Vitrinų Fabrikas

Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.

Sav. W. A. Rastauskas

Av. SAN MARTIN 3038

Lomas del Mirador

Skrybėlės, Pirštinės, Jaunavedžių Papuošalai ir kita išsinuomoja.

Kreiptis pas:

Johaną Vijunaitę

nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 15 iki 19 val.

AV. MITRE 2274 — 6 PISO

AVELLANEDA

La acreditada y conocida

Fiambrería Alemana

de Cuika Constantino

Olavarría 185 — Quilmes

Dr. ALBERTAS ADAMINAS

Ortopedija ir traumatologija.

(Kaulų sulužimai ir ligos)

Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda, T. E. (privatus) 22-4090.

Antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

ONA BALNAITYTĖ

Siuvėja - Modista

MADRID 1020 — DOCK SUD

Parduoda

- **AKORDEONUS, BANDEONUS,**
- **PLOKŠTELES, PIANINUS,**
- **TELEVISIJOS APARATUS**

Casa MUSKETAS

IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS

Sanabria 2790-92 • T. E. 50 - 5948

SKAITYK IR PLATINK "LAIKĄ"

• **Pranas Buzas** artimas lietuvių parapijos kaimynas sunkiai susirgo, guli pusiau suparalyžuotas. Sergančio tėvelio aplankyti iš Kordobos atvyko duktė — seselė Elenisa.

• **Inž. Jonas Gaidemauskas** su nauja mašina savo pareigų vedamas aplankė Kordobą, Rioją, Tucumaną, buvo sustojęs Rosario mieste pas tėvus Marijonus, kuriems lieka dėkingas. Kartu vyko ir inžinieriaus tėvelis Justinas bei ponas Leonas Ryselis.

• **Antanas Kuliešius** pokarinis ateivis gegužės pradžioje išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Š. Ameriką. Kiek vėliau vyks ir žmona su dukrele.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRE

Dr. Jono Baanavičiaus vardo rūmuose,

Tabarė 6950, Buenos Aires

Šeštadienį, GEGUŽĖS — MAYO 25, — Argentinos Revoliucijos sukakties proga, nuo 21 valandos,

JAUNIMO ŠOKIAI prie ESTEREOFONINĖS muzikos.

Visas Buenos Aires lietuviškas jaunimas kviečiamas skaitlingai dalyvauti! **Arg. Liet. Centro Jaunimas**